

[Statsministeren]

denne bestemmelse som hovedregel ikke pålægges bod for kortvarige arbejdsstandsninger, men det skal understreges, at denne fritagelse for bodsansvar ikke medfører, at arbejdsnedlæggelsen dermed bliver retmæssig.

Bestemmelsen medfører, at kortvarige strejker, hvad enten disse er af politisk eller af faglig karakter, demonstrations- og proteststrejker m.v., ikke vil blive indbragt for arbejdsretten med det formål at få pålagt bod. Arbejdsministeriet kan derfor ikke udtale sig om omfanget af sådanne arbejdsnedlæggelser. Det er i øvrigt arbejdsnedlæggelser, som ofte afsluttes med, at arbejdet bliver normaliseret, således at der ikke engang bliver behov for afholdelse af fællesmøde.

Men man har altså bedt om en vurdering, og jeg skal prøve på at skildre omfanget af det.

For så vidt angår Dansk Arbejdsgiverforenings område har Arbejdsgiverforeningen over for os oplyst, at der i 1978 er modtaget indberetning om 1.200 overenskomststridige arbejdsnedlæggelser inden for Arbejdsgiverforeningens område. Hovedparten af disse var kortvarige, det vil sige afsluttet inden fællesmøde eller efter pålæg fra fællesmødet. Af de 1.200 var 210 – det må være skønsmæssigt – politiske demonstrationer, bl. a. i anledning af SV-regeringens dannelse. Den overvejende del af de resterende, ca. 1.000, skyldtes lønspørgsmål, og ca. 500 af disse 1.000 vedrørte specielt Jernets område. Det er Arbejdsgiverforeningens skøn, at 10–15 pct. af arbejdsnedlæggelserne blev indbragt for arbejdsretten. Det var i 1978.

I 1977 var de tilsvarende tal 1.235 arbejdsnedlæggelser, altså en lille smule flere end året efter, hvoraf de 360, altså også nogle flere, var af politisk karakter eller demonstrationskarakter.

Går vi tilbage til 1976, så var der tale om 1.273 strejker i alt, hvoraf ca. 300 var protester mod augustforliget.

De tal, jeg her har nævnt, og som altså alene vedrører Arbejdsgiverforeningens område, tyder ikke på, at antallet af overenskomststridige arbejdsnedlæggelser har været stigende gennem de sidste 3 år, hvilket der altså ligger nogenlunde sikre tal for. Inden for Arbejdsgiverforeningens område har der tværtimod været tale om en svagt faldende tendens.

Selv om tallene umiddelbart kan forekomme store – nogle synes, at 1.200, 1.250 eller 1.300 er et stort tal – så er det nu alligevel sådan, at vort arbejdsretssystem har sikret, at vi i det store og hele har ganske stabile forhold på det danske arbejdsmarked, og man må naturligvis hele tiden, når man opererer med disse tal, se på, hvor omfattende det danske arbejdsmarked egentlig er, hvor mange der arbejder. Man må erindre sig, at det i mange tilfælde har drejet sig om aktioner, som er meget begrænsede i omfang og meget begrænsede i tid.

Disse bestemmelser er, som alle ved, led i det arbejdsretlige system, som har udviklet sig på grundlag af regler, som arbejdsmarkedets parter selv har fastsat og også selv har ændret og udviklet. Jeg synes også, det er værd at bemærke, at parterne ikke har fremsat forslag til ændringer heri. Regeringen har, bl. a. af denne grund, ikke overvejelser i gang om at søge lovens sanktionsbestemmelser skærpet eller at gribe ind i gældende regler.

Det skal tilføjes, at store lønmodtagergrupper er uden for arbejdsrettens kompetence. Det gælder tjenestemænd, for hvem der gælder særlige regler i tjenestemandsløven eller kommunale regulativer, og overenskomstansatte, der med hjemmel i arbejdsretslovens § 9, stk. 3, har indgået aftaler om afgørelse af stridigheder på andre måder. Dette gælder f. eks. for jurist- og økonomområdet.

Jeg skal vende mig mod et andet aspekt af forespørgslen, nemlig spørgsmålet om bekæmpelse af ulovlige fysiske blokader. Heller ikke denne problemkreds er ny for folketinget, og jeg skal derfor ikke komme med, hvad man kunne kalde en detaljeret redegørelse om disse problemer.

For mig at se er det første hovedproblem i denne sammenhæng selve retsgrundlaget for offentlig indskriden. I 1975 bad den daværende justitsminister straffelovrådet om at undersøge de rent juridiske spørgsmål, og i 1976 forelå rådets betænkning. Jeg må sige, at efter at have modtaget betænkningen, ja, det husker vi alle, så gav justitsministeriet udtryk for, at der ikke var behov for at søge gennemført en egentlig lovændring, idet man allerede med den gældende lovgivning havde et tilstrækkeligt retligt grundlag for at gribe ind over for de aktiviteter, som senere altid er blevet betegnet som »fysiske blokader«.